

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 13P/38/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214219115
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Móroczová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2015:2214219115.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou Mgr. Annou Móroczovou vo veci starostlivosti súdu o malol. dieťa: N. T., R.. XX.XX.XXXX, bytom Č.O. XXX/XX, V. zastúpené opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede, dieťa rodičov: matka - W. T. N., W.. N., R.. XX.XX.XXXX, D. Č. XXX/XX, V. a otec - K. T., R.. XX.XX.XXXX, D. T. O. H. X, R., zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. CIMRÁK s.r.o., so sídlom Štefániková, 949 01 Nitra, za účasti Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede, o návrhu otca na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov takto

rozhodol:

I. Návrh otca maloletého sa zamieťa.

II. Súd o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Otec malol. dňa 06.10.2014 prostredníctvom právneho zástupcu podal na tunajšom súde návrh, ktorým sa domáhal, aby súd mu udelil súhlas namiesto matky na podanie žiadosti o prestup malol. do Základnej školy J. A. Komenského s vyučovacím jazykom slovenským vo Veľkom Mederi (v skratke ZŠ s VJS), ako aj k odhláseniu malol. zo Základnej školy Bélu Bartóka s vyučovacím jazykom maďarským vo Veľkom Mederi (v skratke ZŠ s VJM) a matke uložiť povinnosť zdržať sa svojvoľných zmien vo vzťahu k príprave na povolenie malol. bez písomného súhlasu otca. Svoj návrh odôvodnil s tým, že matka malol. na jeho žiadosť už v roku 2013 ho informovala o zámere prihlásiť malol. do ZŠ s VJM, čím on nesúhlasil, preto požiadal školu o informáciu, ktorá ho odkázala na zákonnú zástupkyňu malol., na matku. Následne cestou svojho právneho zástupcu sa opäť obrátil na školu o poskytnutie informácie ohľadne zápisu malol. do školy. Dňa 04.04.2014 ZŠ Bélu Bartóka s VJM mu oznámila, že malol. dňa 25.01.2014 bol do školy zapísaný ako žiak prvého ročníka školského roka 2014/2015. Vtedy navrhol matke, aby malol. bol zapísaný do ZŠ s VJS. Ona požiadala o zápis malol. aj do ZŠ s VJS. Na jeho žiadosť uvedená škola mu oznámila, že malol. bol zapísaný do prvého ročníka približne v mesiaci marec 2014. Otec malol. uviedol, že nikdy nesúhlasil s tým, aby malol. navštevoval ZŠ s VJM. Mal za to, že matka zmenila svoj názor, keď malol. zapísala do ZŠ s VJS, preto túto otázku ďalej neriešil. Prvý školský deň v roku 2014 sa dostavil pred ZŠ J.A. Komenského s VJS, aby videl svojho syna ako prváka a vtedy zistil, že malol. do tej školy nenastúpil. Začal bez jeho súhlasu navštevovať ZŠ Bélu Bartóka s VJM. Vo svojom návrhu otec malol. poukázal na to, že malol. po dobu trvania ich manželstva vyrastal v čisto slovensky hovoriacom prostredí. Je slovenskej národnosti. Neovláda maďarský jazyk tak, ako ani on, jeho otec. Malol. navštevoval slovenské predškolské zariadenie a predškolskú prípravu absolvoval v slovenskom jazyku. Jeho umiestnenie do maďarsky hovoriaceho prostredia je pre neho enormne stresujúci a absolútne nevhodné. Matka malol. svojvoľne rozhodla o podstatnej veci týkajúcej sa výchovy malol., preto poukazom na ust. § 35 Zák. o rodine navrhol, aby súd jeho návrhu o nezhode rodičov o tejto podstatnej veci vyhovel.

Okresný prokurátor v Dunajskej Strede písomným podaním zo dňa 15.10.2014 poukazom na ust. §35 ods. 2 O.s.p. oznámil súdu vstup do konania.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím oboch rodičov malol., kol. opatrovníka, oboznámeným sa s obsahom listín predložených účastníkmi konania ako aj zadováženými súdom, nariadením znaleckého dokazovania a ustálil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu v Nitre zo dňa 09.11.2011 č.k. 14C/168/2011 - 28 manželstvo rodičov malol. bolo právoplatne rozvedené. Malol. N. na čas po rozvode bol zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho zastupuje a spravuje jeho majetok. Otec bol zaviazaný na platenie výživného vo výške 60,- eur mesačne a bol upravený jeho styk s malol. tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý párný víkend v mesiaci piatok od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Z potvrdenia ZŠ Bélu Bartóka s VJM zo dňa 04.04.2014 vyplýva, že malol. dňa 25.01.2014 bol zapísaný do ZŠ Bélu Bartóka s VJM ako žiak do prvého ročníka školského roka 2014/2015.

Z potvrdenie ZŠ J. A. Komenského s VJS zo dňa 09.07.2014 vyplýva, že malol. bol zapísaný do prvého ročníka tejto školy približne v mesiaci marec s tým, že pri zápise škola neeviduje dátum zápisu.

Na žiadosť súdu ÚPSVaR v Dunajskej Strede vykonal pohovor s triednou učiteľkou malol. za prítomnosti riaditeľky školy a pohovor aj s malol. bez prítomnosti ďalších osôb. Z úradného záznamu vyplýva, že triedna učiteľka malol. uviedla, že malol. je veľmi šikovný, úprimný a spoľahlivý chlapec. Všetko ho zaujíma. Citovo je vyrovnaný a šťastný chlapec. V kolektíve je obľúbený, nemá jazykové bariéry. Porozumie všetkému. Pekne číta. Má samé jednotky. Triedna učiteľka uviedla, že matka malol. dlho nevedela rozhodnúť do ktorej školy má malol. prihlásiť. Na návrh riaditeľky školy začali navštevovať nultú triedu týždenne raz, kde sa potvrdilo, že malol. je veľmi nadaný a nebude mať v základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským žiadne ťažkosti. Malol. pri pohovore uviedol, že trošku ovláda maďarčinu, lepšie hovorí po slovensky. Mamička ho prihlásila do maďarskej školy, aby sa naučil maďarsky. On s tým súhlasil, ale otec chce, aby chodil do slovenskej školy. Uviedol, že chce zostať v škole, ktorú navštevuje, chce ovládať všetky cudzie jazyky, lebo aj pán boh ovláda všetky jazyky. Má v škole veľa priateľov a keď niečo nerozumie pomôže mu pani učiteľka. Počas pohovoru malol. bol usmiaty, vyrovnaný a spolupracoval. Podľa názoru príslušnej zamestnankyne ÚPSVaR malol. je spokojný s aktuálnym stavom. Nechce prestúpiť na ZŠ s VJS.

Matka malol. prostredníctvom ÚPSVaR predložila súdu charakteristiku žiaka zo dňa 10.12.2014, ktorú podpísali triedna učiteľka a riaditeľka školy. Podľa charakteristiky malol. od začiatku bol schopný zvládnuť vstup do ZŠ a nároky prvej triedy. Na nové osoby a prostredie si zvykol bez problémov. Je aktívny a neustále sa zapája do vyučovacej hodiny. Začatú prácu, úlohu, prípadne hru si vždy dokončí. Na hodinách pracuje usilovne a svedomite. Rýchlo sa učí, snaží sa čo najefektívnejšie si osvojiť vedomosti. Má samé jednotky a pochvaly. V kolektíve sa cíti dobre. Počas prestávok vyhľadáva svojich spolužiakov, spolu sa hrajú. Je veľmi obľúbený, milý, dobrosrdečný a priateľský.

Zo znaleckého posudku č. 7/2015, ktorý vypracoval súdny znalec z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia deti a dospelých Mgr. Martin Balko, vyplýva, že malol. má k obidvom rodičom pozitívny vzťah. Odmietavo registruje a prežíva vzájomnú nedôveru rodičov, ich vzájomné obviňovanie a narušenú komunikáciu. Konfliktný stav rodičov pri výbere základnej školy ho dotýka osobnejšie a intenzívnejšie. Problematika výberu základnej školy narušuje jeho vzťah s otcom, ktorý nedoceňuje motiváciu malol. v kontexte dynamiky jeho rodinného zázemia u rezidenčného rodiča - matky, čo malol. prežíva ako brzdiacu tendenciu, kvôli čomu má vzdorovitý postoj. Chce sa vyrovnáť svojim bratom, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. Je preto citlivosť, chce uspieť a plnohodnotne sa adaptovať na prostredie v ktorom žije. Otec malol. si uvedomuje, že malol. aktívne prežíva jeho nesúhlas s výberom školy. Pri stretnutí otca s malol. u znalca maloletý otcovi vysvetľuje, že chce chodiť do tej školy, chce sa naučiť maďarský jazyk. Je tam dobre. Veľmi sa mu tam páči. Stíha v škole sa aj pripraviť. Nemá problémy so školou, pritom sa rozcítil. Bol plačlivý ale rýchlo sa upokojil a pokračoval s otcom v neformálnej konverzácii bez komplikácií. Znalec konštatoval, že malol. je ovplyvňovaný v názoroch na druhého rodiča obidvomi rodičmi, napriek tomu, že obidvaja sa snažili svoje nevyriešené partnerské problémy neprenášať na malol. Nedarí sa im to dostatočne a hlavne sa to prejavuje pri výbere školy. O tejto otázke rodičia komunikujú pred malol. otvorene svoj postoj a snažia sa ho presvedčiť o správnosti. Malol. sa v tejto

situácii identifikuje s názorom matky a s voľbou sám je stotožnený a preferuje ju. Malol. v neutrálnych témach preferuje obidvoch rodičov približne v rovnakej miere s miernou preferenciou matky, v ktorej starostlivosti sa nachádza a s ktorou trávi viac času. Táto preferencia sa výraznejšie prejavuje pri výbere školy v prospech matky, ktorá ho podporuje naopak u otca cíti nepochopenie a určitý nátlak, čo intenzívne prežíva a je ochotný ísť do konfliktu s otcom, aby sa situácia nemusela zmeniť. Podľa názoru znalca malol. začína rozmýšľať v maďarskom jazyku, nakoľko navštevuje školu s vyučovacím jazykom maďarským a žije v maďarsky hovoriacom prostredí. Je v procese učenia sa, čítania a písania v maďarskom jazyku, pričom úroveň jeho hovoriacej slovenčiny je veľmi dobrá, ale v procese učenia sa, čítania a písania sa jeho slovenčina nerozvíja. Skutočnosť, že malol. chce chodiť do maďarskej školy je výsledkom celkových životných okolností v ktorých malol. žije - je výsledkom jeho vývoja a je prejavom jeho vlastnej vôle. Z psychologického hľadiska malol. intenzívnejšia a citlivejšie prežíva zmeny, ktoré sa odohrali v jeho rodine. Pozitívne je, že napriek konfliktnému vzťahu rodičov sa mu podarilo zachovať pozitívny obraz rodičov a pozitívny vzťah k obidvom rodičom, k čomu prispieva pravidelné stretávanie sa s otcom. Zo znaleckého posudku ďalej vyplýva, že malol. vzhľadom na svoj vek je schopný len čiastočne potvrdiť význam rozhodnutia navštevovať ZŠ s VJM, ale s týmto rozhodnutím svojej matky je stotožnený a vo výraznej miere motivovaný k jeho realizácii. Psychologické vyšetrenie nepotvrdilo prítomnosť viditeľnej psychopatologickej symptomatiky v osobnosti maloletého, ktorá by vyplývala z nátlaku, aby malol. navštevoval ZŠ s VJM alebo z následných ťažkostí, ktoré by mal pri realizácii takéhoto vzdelávania. Vyšetrením sa potvrdila autonómna motivácia maloletého pre vzdelávanie v maďarskom jazyku a nepredkladá sa prítomnosť negatívnych dôsledkov takéhoto vzdelávania na jeho duševné zdravie a osobnostný vývin. Z psychologického hľadiska základné vzdelávanie poskytované maloletému nespôsobuje mu žiadne psychické ťažkosti. Nie je možné predpokladať negatívny vplyv na jeho ďalší psychosexuálny a osobnostný vývin. Naopak sú u neho prítomné momenty, ako vlastná motivácia zvládnuť vzdelávanie v maďarskom jazyku, citová a emočná podpora sociálneho zázemia v maďarsky hovoriacej domácnosti matky, ktoré môžu stimulovať jeho osobnostný rast a celkový zvládaci a adaptačný potenciál. Malol. má extravertované zameranie osobnosti. Je prístupný, reaktívny, sociabilný, priateľský, aktívny, bezstarostný, optimistický. Psychologické vyšetrenie nepotvrdilo u neho zvýšenú mieru depresívnej symptomatiky. Znalec poukázal na to, že z psychologického hľadiska je dôležitý to, že malol. je s výberom školy s vyučovacím jazykom maďarským stotožnený, sám je vnútorne motivovaný. Objektívne toto vzdelávanie zvláda a má predpoklady pre jeho úspešnú realizáciu. Má dostatočné rodinné zázemie, pomocou ktorého môže zvládnuť nielen základné vzdelávanie, ale aj vzdelávanie na vyššom stupni a následne sa adaptovať aj profesijne v praxi v rodnej krajine. V tomto procese má dôležitú úlohu matka, ktorá sa má starať o to, aby malol. do budúcnosti plnohodnotne ovládal aj slovenský jazyk. V tomto okrem školy môže byť nápomocný aj otec malol. Súdny znalec svoje závery znaleckého posudku potvrdil aj pri vypočutí na pojednávaní dňa 26.10.2015.

Otec malol. na pojednávaní uviedol, že materinským jazykom malol. je slovenčina. Maďarsky sa začal učiť asi pred rokom a jazyk neovláda na toľko, aby sa v ňom vedel učiť. On je slovenskej národnosti a pri poslednom sčítaní ľudu aj matka sa hlásila k slovenskej národnosti, preto si nevi vysvetliť, prečo matka malol. dala zapísať do maďarskej školy. Z jej predchádzajúceho vzťahu ona má ďalšieho syna A., ktorý pokiaľ sa nepresťahovali do obce Okoč, chodil do slovenskej školy. Teraz aj on navštevuje školu s vyučovacím jazykom maďarským. A. má 11 rokov a keď on ho spoznal slovensky nerozprával, ale v rodine vtedy rozprávali po slovensky, preto sa postupne naučil po slovensky a začal navštevovať slovenskú základnú školu. Uviedol, že so svojim malol. synom je v pravidelnom kontakte. Keď sa ho pýta na školu správa sa odmietavo, nechce odpovedať. Povedal len toľko, že všetkému nerozumie. Slovenky hovorí plynule a nezistil žiadne problémy ani v jeho vyjadrovacej schopnosti. Keď malol. je u neho zvykne s ním učiť, nakoľko našiel nejaké materiály pre prvákov a zistil, že má problémy s písmenami, kde je mäkčeň. Iné problémy nezistil.

Právny zástupkyňa otca malol. poukázala na to, že malol. do svojich 6. rokov so svojim okolím komunikoval výhradne slovensky. Slovenčina je jeho materinským jazykom. Rozhodnutie matky zapísať malol. do maďarskej školy bolo nesprávne. Otec nikdy nebol proti tomu, aby sa učil aj po maďarsky. Terajšia situácia však nie je v záujme malol., pretože maďarský jazyk sa učí ako jazyk prvý a slovenský jazyk sa učí v maďarskej škole popri maďarskom jazyku. Malol. je presvedčený, že maďarčinu sa učí ako cudzí jazyk a v piatom ročníku pôjde do slovenskej školy. Prvý ročník mu z hľadiska slovenského jazyka neprinesol žiadny prínos. Ak by chodil do slovenskej školy, získal by viac vedomostí a napredoval by rýchlejšie. Otec nesúhlasí s tým, že pri výbere školy išlo o vlastnú vôľu maloletého. On sa len stotožnil s tým, čo mu povedala matka ako dominantný rodič s ktorým malol. trávi viac času než s otcom. Poukázala

na to, že matka robí svojvôľne všetky úkony, ako napr. na vysvedčení z prvého ročníka je uvedené, že malol. je maďarskej národnosti, čo je však v rozpore s tým, čo rodičia malol. uviedli pri poslednom sčítaní obyvateľstva a aj s tým, čo si myslí malol., ktorý u znalca povedal, že nie je Maďar, len chodí do tejto školy. Poukázala aj na to, že ak nedôjde k zmene školy, čo najskôr, znemožní sa maloletému, aby v budúcnosti išiel na osemročné slovenské gymnázium alebo na slovenskú strednú školu. Navrhla, aby súd návrhu otca vyhovel, nakoľko v záujme malol. je zmeniť túto školu.

Matka malol. na pojednávaniach uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí. Otec malol. má obavy, že malol. zabudne po slovensky. Nie je to pravda. Naďalej plynule rozpráva po slovensky, napriek tomu, že chodí do maďarskej školy. V škole každý deň majú aj hodinu slovenského jazyka. Pred uzavretím manželstva s otcom malol. ona so starším synom žila v maďarskom prostredí. Počas manželstva žili v Nitre, kde menej rozprávali maďarsky. Bežne používali slovenský jazyk. Malol. v tom čase neovládal maďarský jazyk, ale poznal slová. S otcom malol. sa rozvieli, keď malol. mal 4 roky. Vtedy sa s deťmi vrátila k svojim rodičom do Tvrdošoviec, kde hovorili po maďarsky. Od novembra 2013 býva s deťmi u svojho partnera v Okoči, kde s nimi žije aj syn jej partnera. Táto obec je skoro čisto maďarská obec a prevažná väčšina obyvateľov rozpráva po maďarsky. Napriek tomu, že od tej doby menej rozprávajú po slovensky malol. stále perfektne ovláda slovenský jazyk. S otcom malol. sa snažila dohodnúť o výbere školy, ale otec s ňou nekomunikuje. Jeho styk s malol. napriek tomu sa pravidelne realizuje. Uviedla, že je starší syn chodí takisto do tej maďarskej školy, hoci predtým navštevoval slovenskú základnú školu. Podľa jej názoru materinským jazykom malol. je maďarský jazyk. Ona je maďarskej národnosti a jej syn je tiež maďarskej národnosti. Uviedla, že pri zápise do školy vychádzala z toho, ktorá škola má lepšiu úroveň. Zistila, že ZŠ s VJM podľa štatistických výsledkov Trnavského kraja má lepšiu úroveň, ako ZŠ s VJS, nakoľko sa v jednom roku umiestnila na 2. mieste a v druhom roku na 3. mieste, teda je medzi najlepšími školami Trnavského kraja. Malol. chodil do škôlky s vyučovacím jazykom slovenským. Vtedy sa dohodla s učiteľkou v nultom ročníku s VJM a malol. nosila týždenne raz na 2-3 hodiny na vyučovanie. Zo začiatku tam zostávala s malol. Neskôr sám malol. ju požiadal, aby s ním už tam nezostala. Zvykol si na prostredie. Ak mu niečo nebolo jasné, učiteľka mu to vysvetlila. Už tam mal priateľov, ktorými teraz chodí do školy. Chodil síce do slovenskej škôlky, ale deti aj tam rozprávali po maďarsky. Bol aj vtedy už v maďarskom prostredí. Malol. už v škôlke sa učil súkromne po anglicky. Teraz to má prerušené, aby sa mohol plne venovať školským povinnostiam. V budúcnosti bude trvať na tom, aby malol. sa učil aj ďalšie jazyky. Ona sama ovláda anglický jazyk. Starší syn A. v Nitre navštevoval školu pre nadaných detí s vyučovacím jazykom slovenským. Vo Veľkom Mederi bol zapísaný do slovenskej školy, kde bol len pár dní. Potom bol prepísaný do maďarskej školy, lebo bola upozornená, že úroveň tejto školy nie je pre A. dostačujúca. Uviedla, že malol. N. sa dala zapísať do obidvoch škôl z dôvodu, že vedela, že otec bude robiť problémy. Uvedomuje si, že malol. okrem slovenčiny všetky ostatné predmety sa bude učiť maďarsky, ale každý deň majú aj hodiny slovenčiny a sú dosť silné požiadavky na slovenskú gramatiku. Odborné názvy aj v maďarskej škole sa musia naučiť po slovensky. Podľa jej názoru preto malol. hoci kedy môže štúdium pokračovať aj v slovenskej škole. V budúcnosti malol. preto bude môcť študovať aj v Maďarsku, kde sú kvalitné stredné a vysoké školy. Uviedla, že pri výbere školy pre ňu bol rozhodujúci názor malol., ktorým viackrát otázku školy prebrala. Malol. vyhlásil, že chodiť do maďarskej školy, preto ho zapísala do ZŠ s VJM.

Matka malol. tvrdí, že materinským jazykom maloletého je maďarský jazyk. Ona od malička žije v dvojjazyčnom prostredí a aj jej deti vyrastajú v tomto prostredí. Pre malol. N. je prínosom, že chodí do maďarskej školy. Z psychologického hľadiska vzdelávanie malol. v škole s vyučovacím jazykom maďarským maloletému nespôsobuje žiadne psychické ťažkosti. Aj starší brat malol. chodí do maďarskej školy a ak by malol. N. mal chodiť do inej školy, bral by to za znevýhodnenie. V škole sa mu páči. Je spokojný a má výborné výsledky. Odporúčanie znalca, ako matka zobrala vážne, s maloletým čítajú po slovensky a aj sa rozprávajú po slovensky. Pre ňu je dôležité, aby malol. ovládal aj slovenský jazyk. Návrh otca považuje za neopodstatnený a navrhla ho zamietnuť.

Kolízna opatrovníčka poukázala na závery znaleckého posudku a výpoveď znalca, ako aj na názor a vyjadrenie malol. dieťaťa a navrhla návrh otca zamietnuť.

Zástupca OP sa pripojil k návrhu matky a kolízneho opatrovníka. Poukázal na závery znaleckého posudku, na prostredie v ktorom malol. žije a na jeho vlastný názor a navrhol návrh otca zamietnuť.

Podľa § 28 ods. 1 Zákon o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákon o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 Zákon o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 43 ods. 1 Zákon o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že obaja rodičia malol. dieťaťa majú právo na výkon rodičovských práv a povinností, ale na druhej strane to znamená, že majú aj povinnosť tieto svoje práva vykonávať v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Zároveň je to právo dieťaťa, aby konali a rozhodovali v záujme svojho malol. dieťaťa. Predpokladá sa, že svoje rodičovské práva a povinnosti budú vykonávať spoločne v záujme malol. dieťaťa bez toho, aby bolo dieťa zaťažované do problémov, ktoré rodičia medzi sebou majú. Ak sa rodičia o výkone rodičovských práv a povinností nedokážu dohodnúť a ide o podstatnú vec o nezhode rodičov rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Súd pritom je povinný zistiť aj názor dieťaťa a prihliadnúť naň, ak je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť samostatne ho vyjadriť.

V danej veci vykonaným dokazovaním súd zistil, že rodičia malol. dieťaťa sú rozvedení. Malol. dieťa na čas po rozvedení bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho v bežných veciach zastupuje a spravuje jeho majetok. Rodičia malol. sa nedokázali pred nástupom malol. do základnej školy dohodnúť o tom, do akej školy majú dieťa zapísať. Matka preto rozhodla bez súhlasu otca dieťa zapísať do ZŠ s VJM. Rodičia malol. sa nedokážu dohodnúť ani o materskom jazyku maloletého, ani o jeho národnosti. Súd tieto otázky však nepovažuje za podstatné, ktoré by mali byť riešené v tomto konaní. Podľa názoru súdu ide o dočasný problém, pokiaľ malol. nedovŕši plnoletosť. Potom sám sa rozhodne, ktorý jazyk bude považovať za svoj materinský jazyk a akú si zvolí národnosť. Rodičia by si mali uvedomiť, že malol. dieťa s týmito svojimi spormi len duševne zbytočne zaťažujú. Podstatnou vecou v tomto prípade je otázka výberu školy pre maloletého. Konkrétne či má zostať v základnej škole s VJM, ktorú teraz navštevuje, alebo má prestúpiť do ZŠ s VJS. Otec malol. trvá na tom, by jeho návrhu súd vyhovel, nakoľko vzdelávanie malol. v maďarskom jazyku, podľa jeho názoru nie je v prospech malol. ani v jeho záujme. Matka malol. tvrdí opak a poukazuje na vyššiu úroveň ZŠ s VJM a navrhuje ponechať malol. v maďarskej škole. Súd má za preukázané, že malol. N. do roku 2011 žil so svojimi rodičmi a starším bratom v čiste slovensky hovoriacom prostredí. Po rozvedení svojich rodičov sa presťahovali do Tvrdošoviec k rodičom svojej matky, kde žil v dvojjazyčnom prostredí a od novembra 2013 žije so svojou matkou a jej partnerom v Okoči skoro úplne v čisto maďarsky hovoriacom prostredí. Navštevoval slovenské predškolské zariadenie a v poslednom predškolskom roku nultý ročník prvého ročníka s vyučovacím jazykom maďarským, teda malol. už približne dva roky žije v čiste maďarsky hovoriacom prostredí spolu so svojim starším bratom a synom partnera svojej matky, ktorí chodia tiež do maďarskej školy. Malol. za ten čas určite sa naučil plynule rozprávať po maďarsky, preto mu návšteva základnej školy s VJM nerobí žiadne problémy. Vyplýva to aj zo znaleckého posudku. Malol. je sám stotožnený s výberom školy. Snažil sa to vysvetliť aj svojmu otcovi pri vyšetrení u znalca slovami, že „chcem tam chodiť, chcem sa učiť maďarský jazyk, je tam dobre, veľmi sa mi tam páči, rozumiem, stícham v škole aj sa pripraviť, nemám problémy so školou“. Súd je toho názoru, že malol. je už na toľko rozumovo vyspelý, aby vedel zvážiť či mu v danej škole vzdelávanie spôsobuje ťažkosti, alebo nie. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že v súčasnej dobe prestup malol. dieťaťa do základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským by nebol v jeho záujme. Bolo by to proti jeho vôli a mohol by to vnímať, ako nejaké donútenie, preto súd rešpektujúc názor a vyjadrenie malol. dieťaťa, návrh otca zamietol.

Podľa § 151 ods.3 veta prvá O.s.p. v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poukazom na uvedené ustanovenie súd o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; 31) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, trovy výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí, sumy uložené ochrannými opatreniami v trestnom konaní, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2 O.s.p.).